

โอกาสการค้าไทยในนครเซี่ยงไฮ้

1. ความโดดเด่นของเซี่ยงไฮ้

เซี่ยงไฮ้เป็น 1 ใน 4 ของมหานครของจีน และยังเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ การเงิน การค้า การขนส่ง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีและนวัตกรรมของจีน เมื่อพิจารณาในด้านเศรษฐกิจพบว่าเซี่ยงไฮ้มีความโดดเด่น ดังนี้

(1) เซี่ยงไฮ้เป็นเมืองที่มีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดของจีนปี 2564 มูลค่า GDP มากกว่า 4 ล้านล้านหยวน เป็นครั้งแรกขยายตัวขึ้นร้อยละ 8.1 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.8 ของ GDP ทั้งหมดของจีน ในขณะที่มีพื้นที่คิดเป็นเพียงร้อยละ 0.06 ของจีนเท่านั้น

(2) เซี่ยงไฮ้เป็นเมืองผู้บริโภคอันดับหนึ่งของจีน โดยในปี 2564 มูลค่าค้าปลีกของเซี่ยงไฮ้อยู่ที่ 1.8 ล้านล้านหยวน ขยายตัวขึ้นร้อยละ 13.5 ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุดในจีน

(3) เซี่ยงไฮ้เป็นศูนย์กลางการเงินของจีนและเป็นหนึ่งในเมืองที่มีตลาดการเงินที่เฟื่องฟูพร้อมที่สุดของโลก ปัจจุบัน เซี่ยงไฮ้มีตลาดการเงินระดับประเทศหลายประเภท อาทิ ตลาดหุ้น ตลาดพันธบัตร ตลาดเงินตราต่างประเทศ ตลาดทองคำ ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เป็นต้น

(4) เซี่ยงไฮ้เป็นเมืองที่มีด้านการค้าที่ใหญ่ที่สุดในโลก ปี 2564 มีสินค้านำเข้า-ส่งออกที่ด่านเซี่ยงไฮ้คิดเป็นมูลค่า 10.09 ล้านล้านหยวน โดยสินค้าที่ขนส่งเข้า-ออกท่าเรือเซี่ยงไฮ้ในปี 2564 มีจำนวน 47 ล้านตู้คอนเทนเนอร์ ทำให้ท่าเรือเซี่ยงไฮ้กลายเป็นท่าเรือที่มีสินค้าขนส่งเข้า-ออกมากที่สุดในโลกติดต่อกัน 12 ปี ไม่เพียงเท่านั้น สินค้าที่เข้า-ออกท่าอากาศยานผู้ตงของเซี่ยงไฮ้ในแต่ละปียังมีจำนวนมาก จนทำให้ท่าอากาศยานผู้ตงกลายเป็นท่าอากาศยานที่มีสินค้าเข้า-ออกมากเป็นอันดับสามของโลกติดต่อกัน 14 ปี

(5) เซี่ยงไฮ้เป็นสะพานเชื่อมต่อกับต่างประเทศที่สำคัญของจีน โดยสินค้านำเข้าสำคัญที่จำหน่ายในจีน อาทิ นาฬิกาและเสื้อผ้ากว่าร้อยละ 70 เครื่องสำอางและเครื่องมือทางการแพทย์กว่าร้อยละ 50 รถยนต์และเพชรกว่าร้อยละ 30 เป็นต้น ล้วนนำเข้ามาผ่านด่านเซี่ยงไฮ้

(6) เซี่ยงไฮ้เป็นประตูบานสำคัญที่สามารถเชื่อมต่อกับพื้นที่อื่นๆ ที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยมแม่น้ำแยงซีเกียง หรือ YRD ซึ่งประกอบด้วย นครเซี่ยงไฮ้ มณฑลเจ้อเจียง 9 เมือง มณฑลเจียงซู 9 เมือง และมณฑลอานฮุย 8 เมือง เขต YRD เป็นเขตเศรษฐกิจขนาดใหญ่ มีมูลค่า GDP คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 1 ใน 4 ของ GDP ทั้งประเทศ และยังเป็นหนึ่งในเขตเศรษฐกิจที่มีประชากรหนาแน่นที่สุดในโลก

ทั้งนี้ เนื่องจากเซี่ยงไฮ้ประสบวิกฤตโรคโควิด-19 ในช่วงปลายเดือนมีนาคม 2565 ทำให้ต้องปิดเมืองเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 กว่าสองเดือน ส่งผลต่อเนื่องให้เศรษฐกิจของเซี่ยงไฮ้ในไตรมาสแรกและเดือนเมษายน 2565 ไม่เติบโตเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม นักวิชาการจีนหลายคนได้วิเคราะห์ว่าเศรษฐกิจของเซี่ยงไฮ้จะค่อย ๆ ฟื้นตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง และอาจต้องใช้ระยะเวลาอีกหลายเดือนที่ตลาดและเศรษฐกิจของเซี่ยงไฮ้จะฟื้นตัวขึ้นอย่างรอบด้าน โดยดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญของเซี่ยงไฮ้ แสดงดังตารางด้านล่าง

ดัชนีสำคัญทางเศรษฐกิจ	ม.ค.-ธ.ค. 2564		ม.ค.-มี.ค. 2565		ม.ค.-เม.ย. 2565	
	มูลค่า	ขยายตัว	มูลค่า	ขยายตัว	มูลค่า	ขยายตัว
GDP (หน่วย:ล้านหยวน)	4,321,485	+8.1%	1,001,025	+3.1%	-	-
- ภาคเกษตรกรรม	9,997 (0.3%)	-6.5%	1,687 (0.2%)	+7.7%	-	-
- ภาคอุตสาหกรรม	1,144,932 (26.4%)	+9.4%	233,804 (23.3%)	+2.4%	1,157,930	-12.6%
- ภาคบริการ	3,166,556 (73.3%)	+7.6%	765,534 (76.5%)	+3.3%	-	-
การค้าปลีก (หน่วย:ล้านหยวน)	1,807,925	+13.5%	438,228	-3.8%	509,925	-14.2%
- ในเมือง	-	-	-	-	-	-

- โฆษณบท	-	-	-	-	-	-
- ออนไลน์	336,578	+20.8%	99,877	+18.4%	-	-
- ออฟไลน์	1,471,347	+6.2%	338,351	-26%	-	-
การค้าระหว่างประเทศ (หน่วย:ล้านUSD)	627,800	+25.49%	158,308	+17.28%	192,729	+2.47%
- ส่งออก	243,400	+24.67%	64,960	+26.21%	75,895	+7.53%
- นำเข้า	384,399	+26.01%	93,348	+11.77%	116,833	-0.57%
คู่ค้าสำคัญ (หน่วย:ล้านUSD)						
- EU	124,903 (19.90%)	+24.26%	30,774 (19.44%)	+10.88%	37,991 (19.71%)	-0.66%
- เอเชีย	83,224 (13.26%)	+19.51%	21,609 (13.65%)	+13.31%	26,966 (13.99%)	+2.68%
- สหรัฐอเมริกา	78,674 (12.53%)	+14.05%	19,727 (12.46%)	+11.13%	23,222 (12.05%)	-2.91%
- ญี่ปุ่น	63,665 (10.14%)	+16.26%	14,903 (9.41%)	+1.40%	18,348 (9.52%)	-8.92%
- ไต้หวัน	40,878 (6.51%)	+15.96%	10,736 (6.78%)	+22.65%	12,825 (6.65%)	+7.87%
- ไทย	12,806 (2.04%)	+42.56%	3,449 (2.18%)	+17.51%	4,245 (2.20%)	+7.06%
การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์(ไม่รวมภาค เกษตรกรรม) (หน่วย:ล้านล้านบาท)	-	+8.1%	-	+3.3%	-	-11.3%
- การลงทุนในสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน	-	+5.8%	-	+2.6%	-	-21.4%
- การลงทุนในอุตสาหกรรมก่อสร้าง	-	+8.2%	-	+3.1%	-	-17.7%

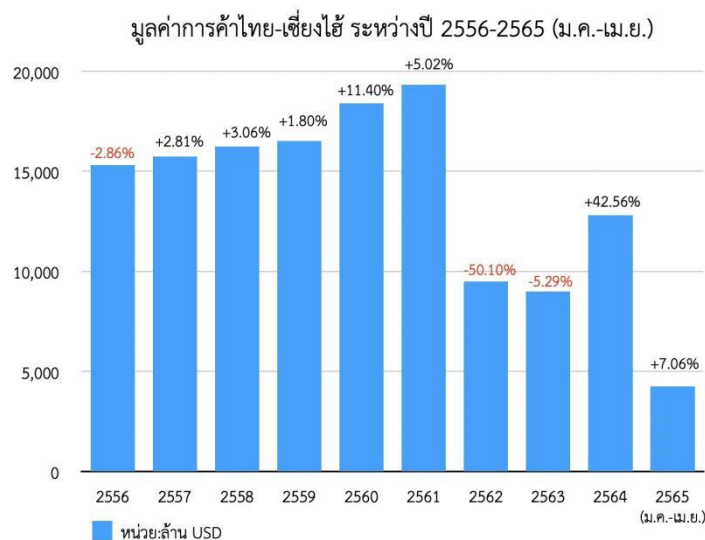
- การลงทุนพัฒนาอสังหาริมทรัพย์	-	+7.2%	-	+2.6%	-	-10.0%
การลงทุนจากต่างประเทศ (FDI) (หน่วย: ล้านUSD)	22,551	+11.5%	6,628	+17.8%	7,898	+1.6%

ที่มา: สำนักงานสถิติเซี่ยงไฮ้

2. การค้าระหว่างไทยกับเซี่ยงไฮ้

ตัวเลขสถิติของศุลกากรจีนชี้ว่า การค้าระหว่างไทยกับจีนในปี 2564 มีมูลค่ามากกว่า 131,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทำให้จีนกลายเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งและเป็นตลาดผู้นำเข้าสินค้าเกษตรอันดับหนึ่งของไทยติดต่อกัน 9 ปี โดยมันสำปะหลังที่ไทยส่งออกกว่าร้อยละ 98 ผลไม้ร้อยละ 70 ข้าวร้อยละ 10 และหนึ่งในสามของยางพาราที่ไทยส่งออกจะส่งมายังจีน

เมื่อพิจารณาการค้าระหว่างไทยกับเซี่ยงไฮ้พบว่า ปี 2564 การค้าระหว่างไทยกับเซี่ยงไฮ้อยู่ที่ 12,806 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 42.56 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.34 ของมูลค่าการค้าไทย-จีน ในขณะที่ระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 มีมูลค่าอยู่ที่ 4,245 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 7.06 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.27 ของมูลค่าการค้าไทย-จีน เมื่อพิจารณาการค้าระหว่างไทยกับเซี่ยงไฮ้ตั้งแต่ปี 2557-2561 พบว่ามีมูลค่าขยายตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเริ่มหดตัวลงในปี 2562 ซึ่งเป็นช่วงที่โรคโควิด-19 เริ่มแพร่ระบาดทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ในปี 2564 ที่ผ่านมา การค้าระหว่างไทยกับเซี่ยงไฮ้เริ่มขยายตัวขึ้นและมีแนวโน้มที่ดี รายละเอียดที่เกี่ยวข้องดังกราฟด้านล่างแสดง

ที่มา: ศุลกากรจีน

ปี 2564 ไทยส่งออกสินค้าไปเซี่ยงไฮ้คิดเป็นมูลค่า 7,502 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 39.04 ในขณะที่นำเข้าสินค้าจากเซี่ยงไฮ้จำนวน 5,303 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 47.85 เมื่อพิจารณาระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 พบว่า ไทยส่งออกสินค้าไปเซี่ยงไฮ้จำนวน 2,556 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 13.86 และนำเข้าสินค้าจากเซี่ยงไฮ้จำนวน 1,688 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวลดลงร้อยละ 1.82 โดยสินค้าที่เซี่ยงไฮ้นำเข้าจากไทยมากเป็นอันดับต้นๆ ได้แก่ วงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องประมวลผลอัตโนมัติ ยางธรรมชาติ รถจักรยานยนต์ สินค้าอาหาร เป็นต้น

3. โอกาสและปัจจัยที่สนับสนุนสินค้าไทยในเซี่ยงไฮ้

มูลค่าการค้าระหว่างไทย-เซี่ยงไฮ้ข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การค้าระหว่างไทยกับเซี่ยงไฮ้อยู่ในทิศทางที่ดี ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้สินค้าไทยเติบโตในเซี่ยงไฮ้อย่างมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

(1) ความร่วมมือระหว่างไทยกับจีนที่มีประสิทธิภาพ สาเหตุสำคัญที่ทำให้การค้าระหว่างไทยกับจีนและไทยกับเซี่ยงไฮ้อยู่ในทิศทางที่ดี เนื่องจากทั้งสองฝ่ายมีความร่วมมือที่ดีต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือทางด้านสินค้าเกษตร โดยไทยเป็นตลาดผู้ส่งออกสินค้าเกษตรอันดับหนึ่งที่อยู่ภายใต้ความตกลง RCEP ของจีน หลังจากที่มีความตกลง RCEP มีผลบังคับใช้ สินค้าเกษตรที่เน่าเสียง่ายจะได้รับการตรวจปล่อยพิธีการศุลกากรภายใน 6 ชั่วโมง ส่งผลดีต่อสินค้าเกษตรของไทยที่ส่งออกไปจีน อาทิ ผลไม้ ผัก สัตว์ทะเล เป็นต้น นอกจากนี้ ความร่วมมือระหว่างไทยกับจีนที่มีประสิทธิภาพยังทำให้สินค้าอื่น ๆ ของไทยเติบโตในตลาดเซี่ยงไฮ้ เช่น อาหารและเครื่องดื่ม อาหารเพื่อสุขภาพ สินค้าสัตว์เลี้ยง เป็นต้น

(2) ความร่วมมือทางการค้าระหว่างไทยกับจีนที่แน่นแฟ้น ไทยและจีนได้ร่วมมือกันในหลายช่องทาง และได้ลงนามความร่วมมือในหลายระดับ ซึ่งมีทั้งการสร้างเขตการค้าเสรีจีน-อาเซียน และความตกลง RCEP ซึ่งจะทำให้ไทยและจีนได้รับประโยชน์จากมาตรการการค้าและการลงทุนที่เกี่ยวข้อง คาดว่า มาตรการที่ทำให้การนำเข้า-ส่งออกสินค้ามีความสะดวกมากขึ้น อาทิ การเคลียร์ศุลกากร มาตรการตรวจและกักกันโรค เป็นต้น จะทำให้สินค้าไทย อาทิ อาหารและผลไม้เข้าสู่ตลาดจีนได้ง่ายขึ้น และยังทำให้ชาวเซี่ยงไฮ้สามารถซื้อสินค้าไทยได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

(3) การพัฒนาแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซของจีน ทำให้ชาวเซี่ยงไฮ้นิยมซื้อสินค้าบนออนไลน์มากขึ้น ปัจจุบัน แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซที่ชาวเซี่ยงไฮ้นิยม ได้แก่ ถาวป่าว ทิมอลล์ จิงตง พินตัวตัว เป็นต้น สามารถสร้างความสะดวกสบายให้กับผู้ซื้อ ประกอบกับสินค้าส่วนใหญ่ที่จำหน่ายในแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซมีราคาไม่สูง และผู้ซื้อยังสามารถรับสินค้าที่ซื้อได้อย่างง่ายดาย จึงทำให้ชาวเซี่ยงไฮ้มีความต้องการสินค้ามากขึ้น

รวมถึงสินค้าที่นำเข้าจากไทย อย่างไรก็ตาม จากความพยายามของ สคต.เซี่ยงไฮ้ ที่พยายามหาแนวทางความร่วมมือกับแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซต่างๆ ตลอดหลายปีที่ผ่านมา ทำให้สินค้าที่มีคุณภาพของไทยมีช่องทางจำหน่ายสินค้าให้กับชาวเซี่ยงไฮ้และผู้บริโภคในพื้นที่อื่น ๆ มากขึ้น

(4) งานแสดงสินค้านำเข้าและงานแสดงสินค้าอื่นๆ ที่จัดขึ้นในเซี่ยงไฮ้สร้างโอกาสให้สินค้าไทยมีช่องทางนำเสนอสินค้าต่อผู้บริโภคและผู้นำเข้ามากขึ้น โดยจากการที่สคต.เซี่ยงไฮ้ ได้นำผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมงานแสดงสินค้านำเข้าติดต่อกัน 4 ปี ทำให้ผู้นำเข้าสินค้าและผู้บริโภคในท้องถิ่นรู้จักสินค้าไทยมากขึ้น และยังทำให้ผู้ประกอบการไทยรู้จักผู้นำเข้าของจีนมากขึ้นเช่นกัน ซึ่งอาจทำให้ทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมมือทำการค้าต่อกันในอนาคต ดังนั้น ถือได้ว่างานแสดงสินค้าเป็นหนึ่งในช่องทางสำคัญที่สร้างโอกาสให้สินค้าไทยเข้าตลาดเซี่ยงไฮ้มากขึ้น ซึ่งผู้ที่ส่งออกสินค้าไปยังเซี่ยงไฮ้หรือพื้นที่อื่น ๆ ในจีน สามารถเข้าร่วมงานแสดงสินค้านำเข้าและงานแสดงสินค้าอื่น ๆ เพื่อให้ผู้บริโภคและผู้นำเข้ารู้จักสินค้าของตนเองขึ้น

4. สินค้าและบริการของไทยที่มีศักยภาพในเซี่ยงไฮ้

สินค้าและบริการของไทยที่ได้รับความนิยมจากชาวเซี่ยงไฮ้มีหลายประเภท ซึ่งมีทั้งสินค้าอาหาร อัญมณีและเครื่องประดับ สินค้าสำหรับแม่และเด็ก สินค้าผู้สูงอายุ สินค้าสำหรับสัตว์เลี้ยง วงจรรวมที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์ ยางธรรมชาติ รถจักรยานยนต์ ร้านอาหารและสปา เป็นต้น โดยในรายงานฉบับนี้ สคต.เซี่ยงไฮ้ ขอเสนอผลไม้และอัญมณีและเครื่องประดับ ซึ่งเป็นสองในสินค้าศักยภาพของไทยที่มีโอกาสเติบโตในนครเซี่ยงไฮ้ได้

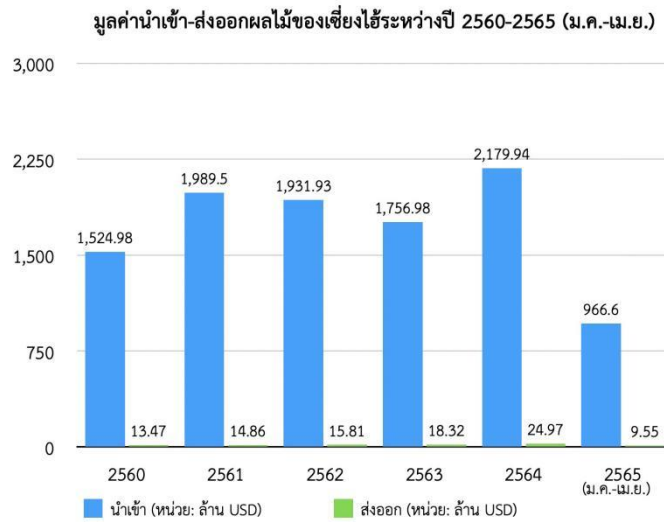
4.1 ผลไม้

4.1.1 สถานการณ์การนำเข้าผลไม้ของเซี่ยงไฮ้

เซี่ยงไฮ้มีความต้องการผลไม้นำเข้าสูง โดยในปี 2564 ได้นำเข้าผลไม้ (HS 08) ทะลุ 2,000 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 24.07 คิดเป็นปริมาณรวมทั้งสิ้น 1.61 ล้านตัน ขยายตัวขึ้นร้อยละ 12.34 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ในขณะที่ส่งออกผลไม้เพียง 24.97 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 36.24 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า คิดเป็นปริมาณรวมทั้งสิ้น 15,664 ตัน ขยายตัวขึ้นร้อยละ 53.19 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

เมื่อพิจารณาการนำเข้า-ส่งออกระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 พบว่า เซี่ยงไฮ้นำเข้าผลไม้จากทั่วโลกจำนวน 966.60 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 37.24 คิดเป็นปริมาณรวมทั้งสิ้น 677,746 ตัน

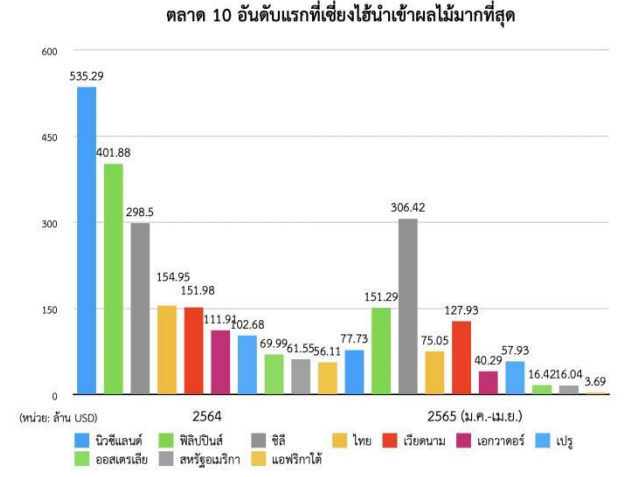
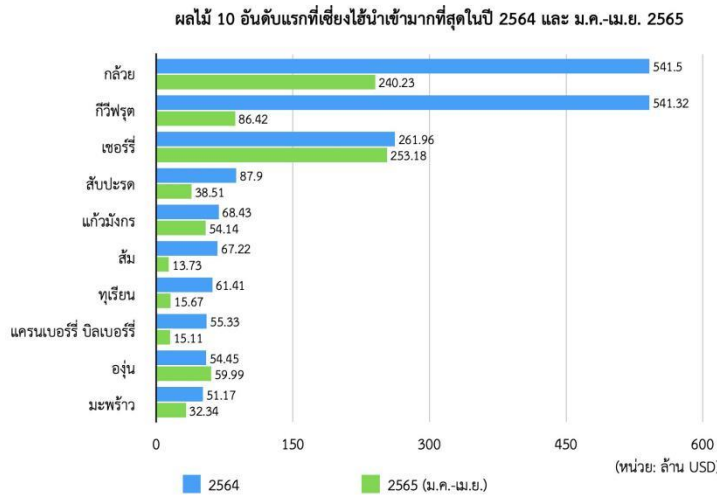
ขยายตัวขึ้นร้อยละ 21.52 และส่งออกผลไม้จำนวน 9,552 ล้านบาทหรือสหรัฐฯ ในปริมาณ 6,788 ตัน ขยายตัวขึ้นร้อยละ 70.72 และ 127.89 ตามลำดับ รายละเอียดที่เกี่ยวข้องแสดงดังกราฟด้านล่าง

ที่มา: ศุลกากรจีน

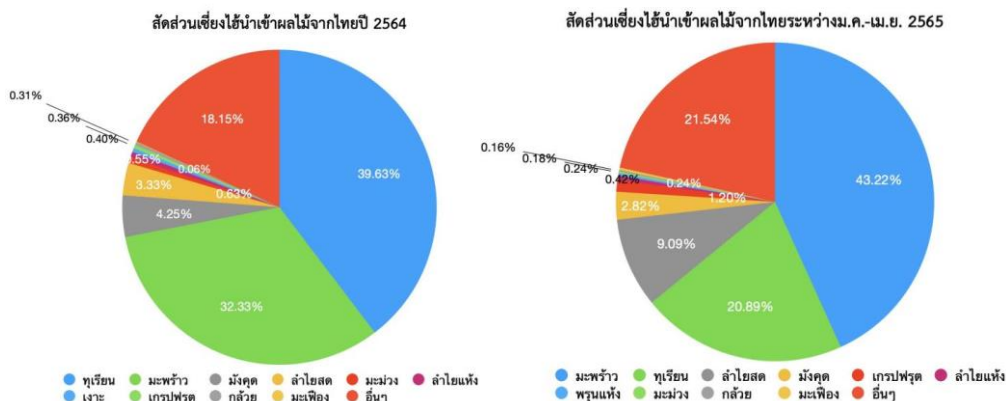
ปี 2564 ผลไม้ที่เซี่ยงไฮ้นำเข้ามากที่สุด 10 อันดับแรก ได้แก่ กล้วย (+24.42%) กีวีฟรุต (+25.19%) เชอร์รี่ (+58.28%) สับปะรด (+17.02%) แก้วมังกร (-39.57%) ส้ม (-31.43%) ทูเรียน (+481.21%) แครนเบอร์รี่ บิลเบอร์รี่ และผลไม้ในตระกูลแวกซีเนียม (+36.73%) องุ่น (-27.26%) และ มะพร้าว (+26.63%) โดยประเทศที่นครเซี่ยงไฮ้นำเข้าผลไม้มากที่สุด ได้แก่ นิวซีแลนด์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.56 ของมูลค่าการนำเข้าผลไม้ทั้งหมด ขยายตัวขึ้นร้อยละ 26.95 รองลงมาคือ ฟิลิปปินส์ ชิลี ไทย และ เวียดนาม ตามลำดับ โดยนำเข้าจากไทยรวมเป็นมูลค่า 154.95 ล้านบาทหรือสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.11 ของมูลค่าการนำเข้าผลไม้ทั้งหมด ขยายตัวขึ้นร้อยละ 100.97

นอกจากนี้ ระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 เซี่ยงไฮ้นำเข้าเชอร์รี่มากที่สุด โดยมีมูลค่าอยู่ที่ 253.18 ล้านบาทหรือสหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 18.74 ครองสัดส่วนผลไม้นำเข้าร้อยละ 26.19 รองลงมาคือ กล้วย (+22.86%) กีวีฟรุต (+25.89%) องุ่น (+102.61%) และแก้วมังกร (+110.27%) ตามลำดับ โดยในช่วงเวลาดังกล่าว เซี่ยงไฮ้นำเข้าผลไม้จากไทยมากเป็นอันดับที่ 5 รองจาก ชิลี ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และนิวซีแลนด์ มูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 75.05 ล้านบาทหรือสหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 135.93 ครองสัดส่วนการนำเข้าผลไม้ร้อยละ 7.76 รายละเอียดที่เกี่ยวข้องแสดงดังกราฟด้านล่าง

ที่มา: ศุลกากรจีน

จากสถิติตัวเลขข้างต้นจะเห็นได้ว่า ไทยเป็นประเทศที่เซี่ยงไฮ้นำเข้าผลไม้มากเป็นอันดับต้น ๆ และขยายตัวขึ้นในทิศทางที่ดี โดยผลไม้ไทยที่เซี่ยงไฮ้เข้ามาเข้ามาที่สุดในปี 2564 ได้แก่ ทุเรียน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.63 ของมูลค่าการนำเข้าผลไม้ทั้งหมดจากไทย ขยายตัวขึ้นถึงร้อยละ 481.21 รองลงมาคือ มะพร้าว (+26.66%) มังคุด (+170.55%) ลำไยสด (+239.40%) มะม่วง (-7.86%) ลำไยแห้ง (-73.18%) เงาะ (-44.52%) เกรปฟรุต (-48.43%) กล้วย (+3,209.87%) และมะเฟือง (-8.62%) ตามลำดับ สำหรับระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 ผลไม้ที่เซี่ยงไฮ้นำเข้าจากไทยมากที่สุดคือ มะพร้าว โดยมีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 32.34 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นถึงร้อยละ 124.57 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.22 ของมูลค่าการนำเข้าผลไม้จากไทย รองลงมาคือ ทุเรียน (+17.85%) ลำไยสด (+582.37%) มังคุด (+1,158.36%) ลำไยแห้ง (+3.49%) พรุณแห้ง (+0%) มะม่วง (-57.73%) กล้วย (+0%) และมะเฟือง (-96.99%) ตามลำดับ รายละเอียดดังภาพด้านล่างแสดง

ที่มา: ศุลกากรจีน

4.1.2 โอกาสผลไม้ไทยในเซี่ยงไฮ้

(1) เซี่ยงไฮ้เป็นเมืองผู้บริโภคอันดับหนึ่งของจีนและมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวมากกว่า 78,000 หยวนต่อปี จัดอยู่ในอันดับหนึ่งของจีน ด้วยกำลังซื้อที่สูงพอสมควร ประกอบกับชาวเซี่ยงไฮ้ค่อนข้างเปิดรับวัฒนธรรมต่างชาติ ทำให้สินค้าต่างชาติไหลเข้าสู่ตลาดเซี่ยงไฮ้ได้ไม่ยาก เมื่อพิจารณาในส่วนของผลไม้นำเข้าจะพบว่าชาวเซี่ยงไฮ้ค่อนข้างนิยมบริโภคผลไม้นำเข้า สังเกตได้จากมูลค่านำเข้าผลไม้ในปี 2564 ที่สูงทะลุ 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวขึ้นร้อยละ 24.07 และระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 ก็ขยายตัวขึ้นร้อยละ 37.24 จากความต้องการบริโภคผลไม้นำเข้าของชาวเซี่ยงไฮ้ที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้ผลไม้ไทยมีโอกาสเติบโตในเซี่ยงไฮ้ตามไปด้วย และคาดว่าเซี่ยงไฮ้จะนำเข้าผลไม้ไทยมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผลไม้ส่งออกของไทยได้รับการควบคุมคุณภาพอย่างเคร่งครัด และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลไทยที่เกี่ยวข้องทำให้ชาวเซี่ยงไฮ้รู้จักและนิยมรับประทานผลไม้ไทยมากขึ้น

(2) ชาวเซี่ยงไฮ้รู้จักผลไม้ไทยหลายชนิด โดยเฉพาะทุเรียนที่ยังคงเป็นผลไม้ไทยที่ชาวเซี่ยงไฮ้นิยมรับประทานมากที่สุด เนื่องจากทุเรียนไทยมีรสชาดอร่อย หวานและมีกลิ่นหอม ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวจึงสามารถครองใจชาวเซี่ยงไฮ้ได้เป็นอย่างดี จากการรู้จักทุเรียนทำให้ชาวเซี่ยงไฮ้สนใจลิ้มลองผลไม้ไทยชนิดอื่น อาทิ มะพร้าว มังคุด ลำไย ส้มโอ มะม่วง เป็นต้น ซึ่งปัจจุบัน มะพร้าวไทยได้รับความนิยมจากชาวเซี่ยงไฮ้เป็นอย่างมาก เนื่องจากชาวเซี่ยงไฮ้รักสุขภาพมากขึ้น และน้ำมะพร้าวสามารถตอบโจทย์ผู้ที่รักสุขภาพได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีรสหวานและให้ความสดชื่นโดยไม่ต้องใส่สารเจือปนใดๆ สามารถดื่มแทนเครื่องดื่มหรือนำไปประกอบอาหารต่างๆ ได้ ซึ่งเมื่อพิจารณามูลค่านำเข้ามะพร้าวจากไทยของเซี่ยงไฮ้พบว่า ปี 2564 ขยายตัวขึ้นร้อยละ 26.66 และระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 ขยายตัวขึ้นถึงร้อยละ 124.57 ครองสัดส่วนการนำเข้าถึงร้อยละ 43.22 ซึ่งสูงกว่าทุเรียน และคาดว่าความต้องการมะพร้าวของชาวเซี่ยงไฮ้จะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อผู้ส่งออกมะพร้าวไทยไม่น้อย อย่างไรก็ตาม นอกจากทุเรียนและมะพร้าวแล้ว มังคุด ลำไย ส้มโอ และกล้วยถือเป็นผลไม้ไทยที่มีศักยภาพและน่าจับตามองเช่นกัน

4.2 อัญมณีและเครื่องประดับ

จีนเป็นหนึ่งในประเทศผู้ผลิตและผู้บริโภคอัญมณีและเครื่องประดับที่สำคัญของโลก ปี 2564 ตลาดอัญมณีและเครื่องประดับของจีนมีขนาดประมาณ 720,000 ล้านดอลลาร์ ขยายตัวขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 18 เศรษฐกิจจีนที่โตขึ้นอย่างรวดเร็วและรายได้ประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริโภคชาวจีนเริ่มหันมาบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยอย่างอัญมณีและเครื่องประดับมากขึ้น ส่งผลต่อเนื่องให้ตลาดอัญมณีและเครื่องประดับของจีนมีช่องว่างการเติบโตอีกมาก ตัวเลขสถิติของ iimedia Research เดือนกันยายน 2563

ระบุว่า ผู้บริโภคที่สนใจเครื่องประดับมากเป็นอันดับต้น ๆ ของจีน คือผู้บริโภคที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยมแม่น้ำเพิร์ล เขตสามเหลี่ยมแม่น้ำแยงซีเกียงและเขตอ่าวปู้ไห่ ซึ่งเมื่อพิจารณาในระดับมณฑล/มหานครพบว่า เซี่ยงไฮ้เป็นมหานครที่สนใจเครื่องประดับมากที่สุดในจีน รองลงมาคือ เจ้อเจียงและกวางตุ้งตามลำดับ

4.2.1 สถานการณ์การนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับของเซี่ยงไฮ้

เซี่ยงไฮ้เป็นเมืองที่ผสมผสานวัฒนธรรมต่างชาติไว้อย่างลงตัว มีความเป็นนานาชาติและเป็นเมืองการค้าขนาดใหญ่ สามารถดึงดูดธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับทั่วโลกเข้ามาลงทุนจำนวนมาก จึงทำให้เซี่ยงไฮ้กลายเป็นศูนย์รวมอัญมณีและเครื่องประดับระดับระดับแนวหน้าของจีน อีกทั้งยังทำให้อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของเซี่ยงไฮ้มีขนาดใหญ่ขึ้น มีธุรกิจและบุคลากรด้านอัญมณีและเครื่องประดับมากขึ้น

เมื่อพิจารณาการนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับของเซี่ยงไฮ้พบว่า ปี 2564 ที่ผ่านมา เซี่ยงไฮ้ นำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับจากทั่วโลก (HS 71) รวมเป็นมูลค่าสูงถึง 26,541 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 135,000 ล้านบาท ขยายตัวขึ้นถึงร้อยละ 124.69 ในขณะที่ระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 เซี่ยงไฮ้ นำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับรวมเป็นมูลค่า 7,811 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 39,800 ล้านบาท ขยายตัวขึ้นร้อยละ 13.01 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว โดยนำเข้าจากสวิตเซอร์แลนด์ มากเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.09 ของการนำเข้าทั้งหมด รองลงมาคือ ออสเตรเลีย (ร้อยละ 17.31) แอฟริกาใต้ (ร้อยละ 11.94) อินเดีย (ร้อยละ 6.46) และฮ่องกง (ร้อยละ 5.34) ตามลำดับ ในขณะที่นำเข้าจากไทยเป็นอันดับที่ 14 มีมูลค่านำเข้าอยู่ที่ 51 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 260 ล้านบาท ขยายลดลงร้อยละ 3 รายละเอียดแสดงดังตารางด้านล่าง

ตลาดนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับ 10 อันดับแรกของเซี่ยงไฮ้

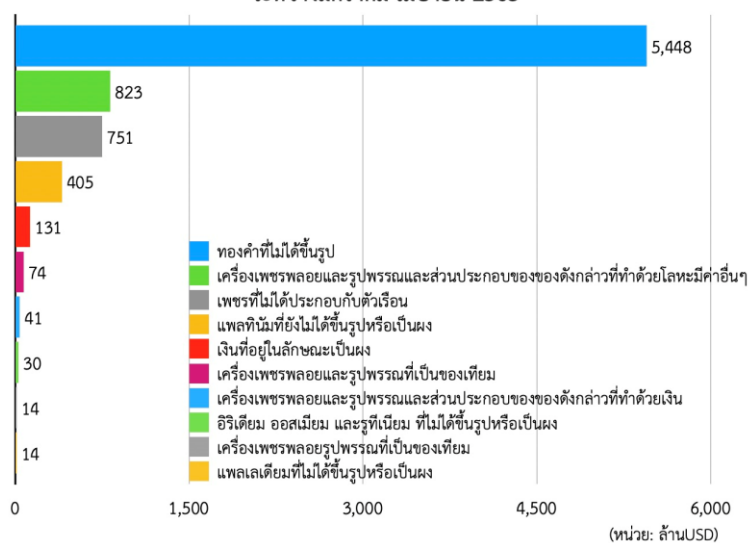
อันดับ	ประเทศ	ปี 2564			มกราคม-เมษายน 2565		
		มูลค่า (ล้านUSD)	สัดส่วน (%)	ขยายตัว (%)	มูลค่า (ล้านUSD)	สัดส่วน (%)	ขยายตัว (%)
1	สวิตเซอร์แลนด์	8,527	32.13	342.09	3,131	40.09	66.27
2	ออสเตรเลีย	5,005	18.86	1,556.65	1,352	17.31	34.53
3	แอฟริกาใต้	3,188	12.01	116.36	932	11.94	35.82
4	อินเดีย	2,386	8.99	98.42	504	6.46	-37.96
5	ฮ่องกง	794	2.99	130.77	417	5.34	66.28

6	ฝรั่งเศส	667	2.51	74.37	328	4.20	81.70
7	อิตาลี	464	1.75	21.53	177	2.27	18.38
8	เยอรมนี	742	2.80	-8.14	151	1.94	-49.59
9	ญี่ปุ่น	726	2.74	55.11	143	1.48	-25.00
10	เบลเยียม	709	2.67	13.96	129	1.66	-54.20
14	ไทย	177	0.67	-17.34	51	0.66	-3.00

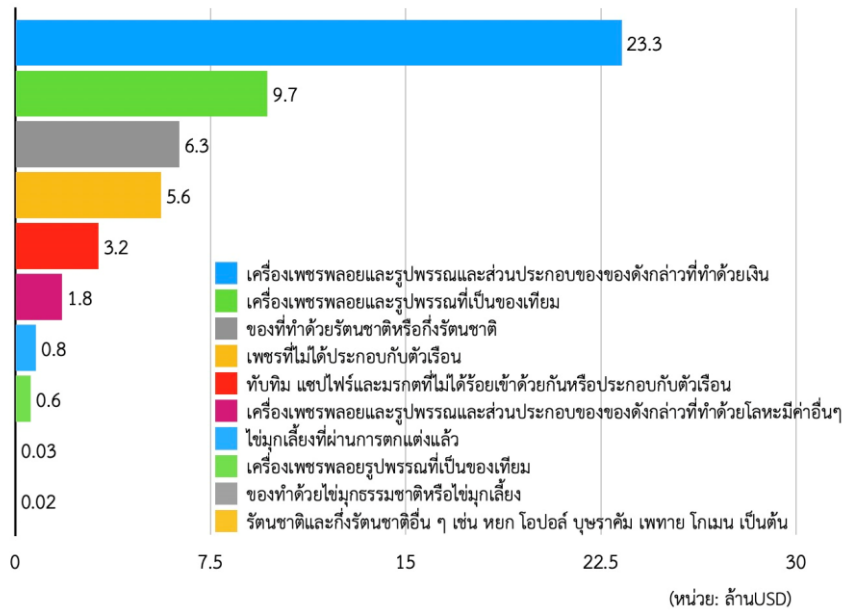
ที่มา: ศุลกากรจีน

เมื่อพิจารณาประเภทอัญมณีและเครื่องประดับนำเข้าพบว่า ระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 เซี่ยงไฮ้นำเข้าทองคำที่ยังไม่ได้ขึ้นรูปมากเป็นอันดับหนึ่ง (ร้อยละ 69.75) รองลงมาคือเครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณและส่วนประกอบของของดังกล่าวที่ทำด้วยโลหะมีค่าอื่นๆ เช่น ทองคำ สารเจือทอง แพลทินัม เป็นต้น (ร้อยละ 10.54) เพชรที่ไม่ได้ประกอบกับตัวเรือน (ร้อยละ 9.62) แพลทินัมที่ยังไม่ได้ขึ้นรูปหรือเป็นผง (ร้อยละ 5.19) เงินที่อยู่ในลักษณะเป็นผง (ร้อยละ 1.68) และเครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณที่เป็นของเทียม (ร้อยละ 0.96) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับจากไทยพบว่า ระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2565 เซี่ยงไฮ้นำเข้าเครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณและส่วนประกอบของของดังกล่าวที่ทำด้วยเงิน มากเป็นอันดับหนึ่ง (ร้อยละ 45.01) รองลงมาคือเครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณที่เป็นของเทียม (ร้อยละ 18.83) ของที่ทำด้วยรัตนชาติหรือกึ่งรัตนชาติ (ร้อยละ 12.23) เพชรที่ไม่ได้ประกอบกับตัวเรือน (ร้อยละ 10.98) และทับทิม แซปไฟร์และมรกตที่ไม่ได้ร้อยเข้าด้วยกันหรือประกอบกับตัวเรือน (ร้อยละ 6.33) ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังกราฟด้านล่าง

อัญมณีและเครื่องประดับ 10 อันดับแรกที่เซี่ยงไฮ้นำเข้ามากที่สุด
ระหว่างมกราคม-เมษายน 2565

อัญมณีและเครื่องประดับ 10 อันดับแรกที่เซี่ยงไฮ้นำเข้าจากไทยมากที่สุด
ระหว่างมกราคม-เมษายน 2565

ที่มา: ศุลกากรจีน

4.2.2 โอกาสอัญมณีและเครื่องประดับไทยในเซี่ยงไฮ้

(1) ปัจจุบัน จีนเก็บภาษีนำเข้าอัญมณีและเครื่องประดับที่นำเข้าจากประเทศในกลุ่มอาเซียนร้อยละ 0 ทำให้อัญมณีและเครื่องประดับที่นำเข้าจากอาเซียนมีราคาถูกกว่าหลายๆ ประเทศ ส่งผลดีต่ออัญมณีและเครื่องประดับไทยที่ส่งออกไปยังเซี่ยงไฮ้ นอกจากนี้ รัฐบาลจีนยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับมากขึ้น โดยได้ปรับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ เช่น ยกเลิกการตั้งราคากลางของทองคำและปรับราคาตามกลไกตลาด พร้อมกับจัดตั้งศูนย์ซื้อขายทองคำ ทำให้ตลาดอัญมณีและเครื่องประดับของจีนมีความเป็นสากลยิ่งขึ้น ส่งผลดีต่อธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับที่อยู่ในตลาดจีนรวมถึงธุรกิจต่างประเทศที่ต้องการแสวงหาโอกาสในตลาดเซี่ยงไฮ้

(2) ชาวเซี่ยงไฮ้ค่อนข้างให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพชีวิต ซึ่งการบริโภคอัญมณีและเครื่องประดับของชาวเซี่ยงไฮ้ไม่ได้มีจุดประสงค์เพียงเพื่อเก็งกำไร แต่เพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีให้กับตนเอง และยังเห็นว่าการใส่อัญมณีและเครื่องประดับเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่งและสามารถแสดงฐานะทางการเงินของตนเองได้เป็นอย่างดี คาดว่าความต้องการอัญมณีและเครื่องประดับของชาวเซี่ยงไฮ้ในอนาคตจะสูงขึ้นตามรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับที่อยู่ในเซี่ยงไฮ้ไม่น้อย อีกทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสที่ดีให้กับอัญมณีและเครื่องประดับไทยที่ต้องการขยายตลาดไปยังเซี่ยงไฮ้

(3) จากสถิติตัวเลขข้างต้นจะเห็นได้ว่า เซี่ยงไฮ้ไม่เพียงต้องการอัญมณีและเครื่องประดับแท้จากต่างประเทศเท่านั้น ยังต้องการเครื่องประดับที่เป็นของเทียมอีกด้วย แสดงให้เห็นว่าชาวเซี่ยงไฮ้มีความต้องการอัญมณีและเครื่องประดับที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเครื่องประดับแท้หรือเทียมต่างก็มีโอกาสเติบโตในตลาดเซี่ยงไฮ้ โดยอัญมณีและเครื่องประดับไทยที่มีโอกาสโตในตลาดเซี่ยงไฮ้มีหลายประเภท ได้แก่ เครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณที่ทำด้วยเงิน โลหะมีค่าต่างๆ และที่เป็นของเทียม อัญมณีที่ไม่ได้ประกอบกับตัวเรือน อาทิ เพชร ทับทิม แซปไฟร์ มรกต เป็นต้น เครื่องประดับที่ทำด้วยรัตนชาติหรือกึ่งรัตนชาติต่าง ๆ และไข่มุก เป็นต้น

5. ข้อคิดเห็นของ สคต.เซี่ยงไฮ้

รายได้ของชาวเซี่ยงไฮ้ที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้สินค้านำเข้าจากต่างประเทศ รวมถึงสินค้านำเข้าจากไทยขยายตัวขึ้นในตลาดเซี่ยงไฮ้ นอกจากนี้ นโยบายสนับสนุนของรัฐบาลจีนและการเปิดรับวัฒนธรรมจากต่างชาติของชาวเซี่ยงไฮ้ที่มากขึ้น ยังมีส่วนทำให้ชาวเซี่ยงไฮ้ยอมรับและบริโภคสินค้าไทยมากขึ้น อย่างไรก็ตาม สถานะการแข่งขันของสินค้าแต่ละประเภทจะมีความแตกต่างกัน ผู้ที่สนใจส่งออกสินค้าไปเซี่ยงไฮ้จะต้องศึกษาสถานการณ์ของตลาด ความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงกฎระเบียบ สถานะการแข่งขันและพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้านั้น ๆ ของผู้บริโภคในท้องถิ่น ซึ่งหากเป็นผลไม่จะต้องคำนึงถึงคุณภาพเป็นอันดับแรก โดยจะต้องควบคุมคุณภาพผลไม้ที่ส่งออกอย่างสม่ำเสมอ ไม่เก็บผลไม้ก่อนเวลาจะช่วยให้ความนิยมผลไม้ไทยในตลาดเซี่ยงไฮ้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากเป็นสินค้าแฟชั่นจะต้องศึกษาสไตล์การแต่งตัวของกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นเป้าหมาย และใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพ เป็นต้น

แหล่งที่มา:

<https://my.ihsmarket.com>

https://view.inews.qq.com/a/20220522A06AXM00?refer=wx_hot

<https://export.shobserver.com/baijihao/html/470955.html>

<https://baijihao.baidu.com/s?id=1729522279930369982&wfr=spider&for=pc>

<https://www.shushangyun.com/article-5823.html>

<https://www.iimedia.cn/c1061/74860.html>

https://www.sohu.com/a/466852687_114668

<https://baijihao.baidu.com/s?id=173054385555238262&wfr=spider&for=pc>

<https://baijihao.baidu.com/s?id=1713322496355093985&wfr=spider&for=pc>